

۱۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۷۷۱۳
بی کاه، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۳۲/۴×۱۹ [رایانه]
۱۴۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۳۹۵/۲
خط: نستعلیق، بی کاه، بی تا؛ جلد: تیماج مشکلی روغنی، ۵۱ گ (۱۴۷-۱۹۷)، اندازه: ۲۱/۵×۱۵/۵ [ف: ۱-۳۷۲]
۱۴۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: ۱۸۲/۱
آغاز: برابر؛ انجام: بر سر ایشان ریخته پانصد نفر از رومیه قتل و اسیر و سلک جمعیت آنجماعت تفرقه.
خط: شکسته نستعلیق، بی کاه، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶ گ (۱-۵۶)، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۲۰/۵ [ف: ۱-۲۰۰]
۱۴۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۸۵۳
خط: نستعلیق نیکو، بی کاه، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ یادداشت سید محمد مهدی موسوی در حاشیه صفحه اول بتاريخ ۱۳۴۲/۴/۱۷ هنگام توقف در زندان قصر می‌نویسد که این نسخه بسیار نفیس و کم غلط است؛ جلد: تیماج مشکلی، ۱۲۹ گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۴×۱۷ [ف: ۵-۲۷۲]

کوه سر؛ انجام: قسم یاد کردم بلات سترگ xx که او هست ما را خدای بزرگ
خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تاریخ وقف: اسفند ۱۳۶۷؛ کاغذ: نخودی و آبی، جلد: اسقاطی، ۱۰۶ گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۱۵ [ف: ۱۷-۱۰۵]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۵
آغاز: که با هم بگردیم در دشت کین xx که جز مرگ نبود سرانجام این؛ انجام: از آن پیش کو دست یازد بجنگ xx بنزدیک او رفت آتشیر جنگ
خط: نستعلیق تحریری، بی کاه، تا: اواخر قرن ۱۳ و اوایل قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام (اوراق فراوانی از آن ساقط شده)؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی با عطف تیماج دارچینی، ۲۰ گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۳۱/۲×۲۰/۵ [ف: ۱۷-۱۰۶]

● **جهانگیرنامه = تزوک جهانگیری = توزک**

جهانگیری / تاریخ هند / فارسی

jahāngīr-nāme = tozūk-e jahāngīrī = tūzok-e jahāngīrī
جهانگیر پادشاه بن اکبر شاه، امپراتور هند، ۹۷۷ - ۱۰۳۷ قمری

jahāngīr pādešāh ebn-e akbar šāh 'emperātūr-e hend (1570 - 1628)

تاریخی است مشهور در وقایع دوران جهانگیری، جهانگیر پادشاه احوال فرمانفرمایی خود را تا سال هفدهم شخصاً به نوشته آورد، پس از آن معتمدخان که از امرای جهانگیری بود، مسودات سال‌های بعد را تهیه می‌کرد و از نظر نورالدین جهانگیر شاه می‌گذرانید. کار معتمدخان تا نوزدهمین سال جهانگیری ادامه یافت و بعد از آن محمد هادی خان، که نویسنده دیباچه کتاب است، وقایع سال‌های بعد را تا آخر ایام حیات جهانگیری تکمیل کرد. (مایل هروی)

این کتاب به معتمد خان نخشبی هم نسبت داده شده است. در دیباچه می‌گوید «من چون می‌خواستم که بعد از من از زبان من یادگاری بماند به نوشتن این تاریخ مجمل اقدام نمودم». این سرگذشت نثری روان و بدون تکلف دارد هر چند خود او درباره این اثر چنین می‌گوید: «اگر چه در عبارت آرایبی طبیعت کوتاهی دارد اما سخن صاحب تاج و دیهیم شگفتگی و اثری دیگری می‌بخشد». در پایان سرگذشت، جهانگیر پندهایی دارد و پاره‌ای از بدی‌های و خوبی‌ها را برشمرده و نیز در آن فهرست دانش‌ها و تاریخ پادشاهان ایران و پادشاهان تیموری هند (اجداد خویش) و نیز قصیده خود را که به جواب گویی قصیده معروف خاقانی «دل من بیر تعلیم است و من طفل زبان دانش» سروده یاد می‌کند. وی پیش از ذکر قصیده می‌گوید: «اگر چه دماغ یاری نمی‌کند که فکر شعر توانم کرد، چون طبیعت موزون است گاه گاهی به این شغل مشغول می‌شوم و به شعر حقیقت آمیز چون طبعم پر راغب بود

سه جهانگیر نامه < اقبال نامه جهانگیری

● **جهانگیرنامه / داستان / فارسی**

jahāngīr-nāme

هراتی، ابوالقاسم، ق ۹ قمری

harātī, ab-ol-qāsem (- 15c)

منظومه‌ای است حماسی تاریخی و دینی در بحر تقارب به روش «شاهنامه» فردوسی، که ناظم آن قاسم متخلص به مادح از مردم هرات می‌باشد. موضوع آن داستان قهرمانی جهانگیر، زاده رستم است که از دختر مسیحای عابد، زاده می‌شود و همانند سهراب، پدر را نشناخته با او درگیر می‌گردد و ... از نجات آزاد مهر و دیگران و مسلمان شدن آنها و جنگ رستم با جمهور شاه مغرب، آغاز شده و بدین ترتیب ادامه پیدا می‌کند: رفتن رستم به طرف کوهسار مغرب و کشتن شیر و اژدها، آغاز داستان متولد شدن جهانگیر پسر رستم از دختر مسیحای عابد، آمدن جهانگیر به دربار افراسیاب، جنگ جهانگیر با گیو گودرز، با بیژن گیو، طوس توذر، فرامرز، نامه نوشتن داراب شاه به آزاد ... جنگ جهانگیر با رستم. نمونه‌ای از نظم آن: «درختی کهن بود در رزمگاه xx که دیده ز دوران بسی سال ماه / بدانست کان نسل پیوند اوست xx بتحقیق فرزند دلیند اوست / دلاور چو آواز رستم شنید xx بجان و بدل مهر ویرا گزید / دلیران ایران پر از غم شدند xx در اندیشه کار رستم شدند». (فاضل هاشمی)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۶۷۷۷

آغاز: که از کار جادو چه آید بسر xx به پیش آید او را در این

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد یازدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276249

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲